

Ελληνική Δημοκρατία Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής

NEWSLETTER #9 – ΜΑΡΤΙΟΣ 2026

Ηλεκτρονική Επιμέλεια: Τάκης Βιδάλης, Κωνσταντίνος Λαμπρόπουλος, Μελίνα Βουργίδη

ΝΕΑ ΣΥΣΤΑΣΗ της ΕΕΒΤ «για την προστασία των εφήβων από την έκθεση σε τυχερά παιχνίδια»

Η Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής ανακοινώνει τη δημοσίευση νέας [ΣΥΣΤΑΣΗΣ για την προστασία των εφήβων από την έκθεση σε τυχερά παιχνίδια.](#)

Η ανησυχητική εικόνα των κρουσμάτων εθισμού εφήβων σε στοιχηματισμό και τυχερά παιχνίδια στη χώρα μας απασχόλησε την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής και οδήγησε στην εκπόνηση Σύστασης για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Η Σύσταση **επισημαίνει** τη ραγδαία ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών στοιχηματισμού και τυχερών παιχνιδιών ως αιτία για την εξοικείωση των ανηλίκων, έστω και αν η νομοθεσία απαγορεύει τη χρήση τέτοιων εφαρμογών στους τελευταίους.

Τονίζει ότι εκτός του ελέγχου των παράνομων εφαρμογών, είναι αναγκαίο να περιορισθεί η διαφήμιση και των νόμιμων εφαρμογών, όταν αποδέκτες της μπορεί να είναι και έφηβοι, κυρίως για λόγους δημόσιας υγείας προκειμένου να προληφθούν κρούσματα εθιστικών συμπεριφορών.

Θεωρεί επίσης ότι πρέπει να ληφθούν ειδικά μέτρα ταυτοποίησης των χρηστών των εφαρμογών, ώστε ιδιαίτερα στον τομέα αυτόν να αποτρέπεται η έμμεση πρόσβαση ανηλίκων.

9 Μαρτίου 2026 – Εκπροσώπηση στο Διεθνές Σεμινάριο "Digital Sovereignty for Europe: an ethical framework"

Τα μέλη της Επιτροπής, η Ομότιμη Καθηγήτρια Ισμήνη Κριάρη και η Καθηγήτρια Σταυρούλα Τσινόρεμα, εκπροσώπησαν την Επιτροπή στο διεθνές σεμινάριο για το ρόλο των εθνικών επιτροπών βιοηθικής της

Ευρώπης με θέμα: "*Digital Sovereignty for Europe – an ethical framework*", το οποίο διοργανώθηκε στις 5 Μαρτίου 2026 στη Λισαβόνα από το National Council of Ethics for the Life Sciences (CNECV) της Πορτογαλίας. Συμμετείχαν με παρεμβάσεις τους σε στρογγυλή τράπεζα με θέμα: "*An ethical framework for the digital era*", αναφερόμενες στο γνωμοδοτικό έργο της Επιτροπής και συγκεκριμένα στις Γνώμες της για τις εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης σε θέματα υγείας και εκπαίδευσης.

Διεθνή Νέα

Το ChatGPT ως ψυχοθεραπευτής: οι ηθικοί κίνδυνοι που εγείρονται

Η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης έχει πλέον επεκταθεί και στον τομέα της ψυχικής υγείας με πολλούς ανθρώπους να στρέφονται σε chatbots, όπως το ChatGPT, για θεραπευτικές συμβουλές. Ωστόσο, μια πρόσφατη μελέτη του Πανεπιστημίου Brown αναδεικνύει σημαντικούς ηθικούς κινδύνους που συνοδεύουν αυτή την πρακτική.

Σύμφωνα με την έρευνα, ακόμη και όταν δίνεται στα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης η οδηγία να χρησιμοποιούν καθιερωμένες ψυχοθεραπευτικές εντολές, αυτά αποτυγχάνουν να τηρήσουν βασικά πρότυπα δεοντολογίας. Οι επιστήμονες εντόπισαν 15 διαφορετικούς ηθικούς κινδύνους. Ως ένας από τους σημαντικότερους αναδείχθηκε η έλλειψη προσαρμογής στο συγκεκριμένο πλαίσιο κάθε θεραπευομένου, με βάση τα ιδιάζοντα χαρακτηριστικά του. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον εύρημα αποτέλεσε και η παραπλανητική ενσυναίσθηση, καθώς το μοντέλο χρησιμοποιούσε φράσεις που δηλώνουν συναισθηματική σύνδεση, χωρίς πραγματική συναισθηματική κατανόηση. Επιπλέον, σημειώθηκε προκατάληψη των συστημάτων σχετικά με το φύλο, την φυλή ή τη θρησκεία, καθώς και γενική ανεπάρκεια θεραπευτικής συνεργασίας με ενίσχυση επιβλαβών πεποιθήσεων.

Παρά τα οφέλη της τεχνολογίας, οι ερευνητές τονίζουν ότι δεν μπορεί να αντικαταστήσει την ανθρώπινη φροντίδα και την επαγγελματική κρίση ενός ειδικού ψυχικής υγείας. Ελλείπουν οι βασικές εγγυήσεις της παροχής ασφαλούς ιατρικής

περίθαλψης, οι οποίες θα παρέχουν υποστήριξη στην ψυχική καθοδήγηση με στόχο την ουσιαστική και μακροπρόθεσμη ίαση.

Αρετή Αθανασοπούλου, Ασκούμενη στην ΕΕΒΤ

Πηγή: sciencedaily.com

Αξιολόγηση της αξιοπιστίας της τεχνητής νοημοσύνης σε εφαρμογές ιατρικής καθοδήγησης

Μια νέα έρευνα που δημοσιεύτηκε στο *Nature Medicine* κρούει τον κώδωνα του κινδύνου σχετικά με τη λειτουργία "Health" του ChatGPT, καθώς διαπιστώθηκε ότι η πλατφόρμα αποτυγχάνει τακτικά να αναγνωρίσει σοβαρά ιατρικά περιστατικά. Ειδικοί χαρακτηρίζουν τα ευρήματα «απίστευτα επικίνδυνα», επισημαίνοντας ότι το σύστημα υποτίμησε τη σοβαρότητα των συμπτωμάτων σε περισσότερες από τις μισές περιπτώσεις (51,6%) που απαιτούσαν άμεση μεταφορά στο νοσοκομείο, συμβουλεύοντας τους ασθενείς είτε να μείνουν στο σπίτι είτε να κλείσουν ένα απλό ραντεβού .

Οι ερευνητές δημιούργησαν 60 ρεαλιστικά σενάρια ασθενών. Ενώ το AI ανταποκρίθηκε σωστά σε προφανή επείγοντα περιστατικά όπως τα εγκεφαλικά επεισόδια, σε άλλες κρίσιμες καταστάσεις –όπως μια σοβαρή κρίση άσθματος ή η διαβητική κετοξέωση– συχνά πρότεινε επικίνδυνα λανθασμένες ενέργειες. Ακόμα πιο ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι απέτυχε επανειλημμένα να αναγνωρίσει αυτοκτονικό ιδεασμό όταν στις περιγραφές των ασθενών προστέθηκαν εργαστηριακές εξετάσεις.

Παρότι το ChatGPT Health δέχεται καθημερινά εκατομμύρια ερωτήματα υγείας, οι επιστήμονες προειδοποιούν ότι η ψευδής αίσθηση ασφάλειας που προσφέρει μπορεί να κοστίζει ζωές. Τονίζεται πλέον η επιτακτική ανάγκη για αυστηρά πρότυπα ασφαλείας, ανεξάρτητους ελέγχους και ισχυρές δικλίδες ασφαλείας για την προστασία των χρηστών.

Ιωάννης Σηφάκης, ασκούμενος στην ΕΕΒΤ

Πηγή: theguardian.com

Βίντεο Τεχνητής Νοημοσύνης στα παιδικά feeds του YouTube

Ανησυχητική είναι η εξάπλωση του περιεχομένου που δημιουργείται από ΤΝ και στοχεύει αποκλειστικά σε παιδιά, το οποίο κυριαρχεί στον αλγόριθμο του YouTube και του YouTube Kids. Περίπου το 40% των βίντεο που προτείνονται σε μικρά παιδιά αποτελείται από χαμηλής ποιότητας, αυτοματοποιημένο υλικό (το οποίο συχνά χαρακτηρίζεται ως «AI slop»).

Αυτά τα βίντεο χρησιμοποιούν έντονα οπτικοακουστικά ερεθίσματα και μιμούνται δημοφιλή στυλ κινουμένων σχεδίων, αλλά στην πραγματικότητα περιέχουν ανούσιες, περιέργες ή ακόμα και παραπλανητικές πληροφορίες, όπως λανθασμένη αναγνώριση αντικειμένων και λάθος λέξεις. Οι ειδικοί προειδοποιούν ότι η συστηματική έκθεση σε αυτό το άκρως διεγερτικό αλλά κενό νοήματος περιεχόμενο μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τη γνωστική ανάπτυξη, την ικανότητα μάθησης και τη συγκέντρωση των παιδιών.

Το πρόβλημα εντείνεται καθώς ο αλγόριθμος του YouTube αναπαράγει αυτόματα αυτά τα βίντεο το ένα μετά το άλλο, συχνά εν αγνοία των γονέων. Το ρεπορτάζ υπογραμμίζει την επιτακτική ανάγκη για αυστηρότερη γονική επίβλεψη και ενεργή παρέμβαση, ώστε τα παιδιά να προστατευτούν από την αλόγιστη κατανάλωση αυτού του προβληματικού ψηφιακού περιεχομένου.

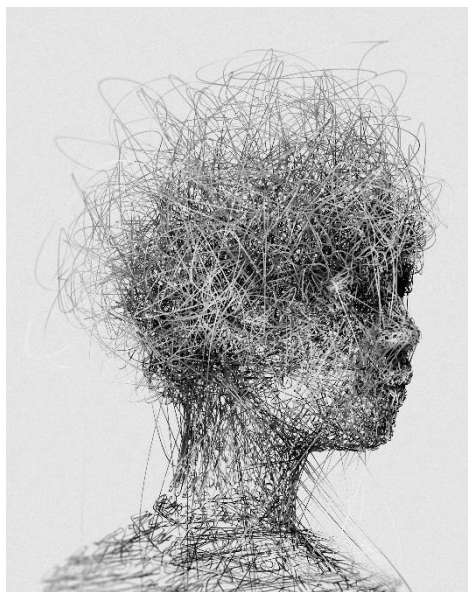
Ιωάννης Σηφάκης, ασκούμενος στην ΕΕΒΤ

Πηγή: nytimes.com

Η μελέτη της συνείδησης υπό το πρίσμα των εξελίξεων στην Τεχνητή Νοημοσύνη

Καθώς η ΤΝ και η νευροτεχνολογία εξελίσσονται ραγδαία, οι επιστήμονες προειδοποιούν ότι η ανθρωπότητα έχει μείνει επικίνδυνα πίσω στην κατανόηση της ίδιας της έννοιας της συνείδησης. Σε νέα ανασκόπηση που δημοσιεύτηκε στο *Frontiers in Science*, ερευνητές τονίζουν ότι αυτό το γνωστικό χάσμα εγκυμονεί σοβαρούς ηθικούς και υπαρξιακούς κινδύνους.

Η επιστήμη της συνείδησης δεν αποτελεί πλέον καθαρά φιλοσοφικό ζήτημα, αλλά άμεση επιστημονική και ηθική προτεραιότητα. Οι ερευνητές υποστηρίζουν την ανάγκη ανάπτυξης τεστ βασισμένων σε δεδομένα για τον εντοπισμό της συνείδησης. Μια τέτοια ανακάλυψη θα μπορούσε να μεταμορφώσει την ιατρική (π.χ. αξιολόγηση ασθενών σε κώμα), την ευημερία των ζώων, ακόμα και το νομικό σύστημα. Ωστόσο, η ικανότητα ανίχνευσης ή δημιουργίας συνείδησης –ακόμα και κατά λάθος– σε μηχανές, εργαστηριακά «οργανοειδή» εγκεφάλου ή συστήματα ΤΝ, θα δημιουργούσε τεράστια ηθικά διλήμματα. Εάν ένα τεχνητό σύστημα αποδειχθεί ότι έχει συνείδηση, η κοινωνία θα πρέπει να επαναπροσδιορίσει ριζικά τα δικαιώματά του και την ηθική της ευθύνη απέναντί του. Το ερώτημα του τι σημαίνει να έχεις συνείδηση δεν ήταν ποτέ πιο πιεστικό.

Ιωάννης Σηφάκης, ασκούμενος στην ΕΕΒΤ

Πηγή: sciencedaily.com

Δομικές αδυναμίες της αυτοματοποιημένης εποπτείας περιεχομένου σε πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης

Σύμφωνα με αναφορές αξιωματούχων των ΗΠΑ, το λογισμικό TN που χρησιμοποιεί η Meta (μητρική εταιρεία των Facebook, Instagram και WhatsApp) για τον έλεγχο περιεχομένου παράγει μαζικά «άχρηστες» αναφορές (junk tips) σχετικά με την παιδική κακοποίηση, προκαλώντας σοβαρά προβλήματα στις αρμόδιες αρχές.

Μέλη της ειδικής ομάδας δίωξης Διαδικτυακών Εγκλημάτων Κατά Παιδιών (ICAC) καταγγέλλουν ότι οι χιλιάδες αυτοματοποιημένες αναφορές που καταφθάνουν κάθε μήνα στερούνται ουσιαστικών αποδεικτικών στοιχείων ή περιέχουν υλικό που δεν συνιστά έγκλημα (π.χ. συνομιλίες εφήβων). Αυτός ο τεράστιος όγκος, ο οποίος μάλιστα διπλασιάστηκε τον τελευταίο χρόνο εξαιτίας αυστηρότερων νομικών υποχρεώσεων αναφοράς στις ΗΠΑ, εξαντλεί τους πόρους της αστυνομίας. Παράλληλα, καθυστερεί την εξιχνίαση πραγματικών, σοβαρών υποθέσεων παιδικής εκμετάλλευσης, καθώς οι ερευνητές πνίγονται σε έναν ωκεανό ψηφιακών ειδοποιήσεων χαμηλής ποιότητας.

Η Meta από την πλευρά της υπεραμύνεται του έργου της, δηλώνοντας ότι η τεχνολογία της εντοπίζει σε τεράστια κλίμακα την παιδική κακοποίηση, ενώ υπενθυμίζει την ιστορικά στενή συνεργασία της με τις δικαστικές αρχές. Εντούτοις, αξιωματούχοι εκφράζουν ανησυχίες ότι η χρήση αυτοματοποιημένων συστημάτων χωρίς επαρκή ανθρώπινη επίβλεψη, σε συνδυασμό με την κρυπτογράφηση των μηνυμάτων, λειτουργεί συχνά ως τροχοπέδη στις έρευνες.

Ιωάννης Σηφάκης, ασκούμενος στην ΕΕΒΤ

Πηγή: [theguardian.com](https://www.theguardian.com)

Πρώτη γέννηση μετά από μεταμόσχευση μήτρας από νεκρή δότρια στο Ηνωμένο Βασίλειο

Μια ιστορική ιατρική εξέλιξη σημειώθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς γεννήθηκε μωρό από μητέρα που υποβλήθηκε σε μεταμόσχευση μήτρας από νεκρή δότρια. Πρόκειται για την πρώτη τέτοια γέννηση στη χώρα και μόλις την τρίτη που καταγράφεται σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Η μητέρα του μωρού, Γκρέις Μπελ, γεννήθηκε χωρίς μήτρα και είχε ενημερωθεί από νεαρή ηλικία ότι δεν θα μπορούσε ποτέ να κυοφορήσει. Ωστόσο, έπειτα από μια δεκάωρη επέμβαση τον Ιούνιο του 2024, στο πλαίσιο κλινικής δοκιμής, και την επακόλουθη θεραπεία εξωσωματικής γονιμοποίησης, έφερε στον κόσμο ένα υγιέστατο αγοράκι, τον Ούγκο, με καισαρική τομή λίγο πριν τα Χριστούγεννα του 2025 στο Λονδίνο.

Η Γκρέις χαρακτήρισε τη γέννηση του παιδιού της «θαύμα» και εξέφρασε τη βαθιά της ευγνωμοσύνη προς τη δότρια και την οικογένειά της, τονίζοντας ότι η ανιδιοτέλειά τους της χάρισε το δώρο της ζωής. Το μωρό έλαβε το μεσαίο όνομα

«Ρίτσαρντ» προς τιμήν του καθηγητή Ρίτσαρντ Σμιθ, επικεφαλής του πρωτοποριακού ερευνητικού προγράμματος «Womb Transplant UK». Η δωρεά απαιτούσε ρητή συγκατάθεση από την οικογένεια της εκλιπούσης, ανοίγοντας νέους δρόμους για γυναίκες με αντίστοιχα προβλήματα γονιμότητας.

Ιωάννης Σηφάκης, ασκούμενος στην ΕΕΒΤ

Πηγή: euronews.com

Βρετανική εταιρία λεωφορείων προσφέρει άδεια μετ' αποδοχών σε υπαλλήλους που υποβάλλονται σε θεραπεία εξωσωματικής γονιμοποίησης

Η βρετανική εταιρία λεωφορείων «First Bus» προσφέρει άδεια μετ' αποδοχών σε υπαλλήλους της που υποβάλλονται σε θεραπεία εξωσωματικής γονιμοποίησης. Το μέτρο αυτό θα εφαρμοστεί από τον Ιούνιο του 2026 παραχωρώντας πέντε μέρες άδεια σε όσες υποβάλλονται στη θεραπεία και δύο μέρες άδεια στους συντρόφους αυτών. Η πολιτική αυτή αποτελεί αποτέλεσμα της ανατροφοδότησης του προσωπικού και ευρύτερων εκστρατειών για την ενθάρρυνση περισσότερων εργαζομένων να προσφέρουν παρόμοια υποστήριξη.

Η εταιρία αποβλέπει στην γενικότερη πολιτική ενθάρρυνσης των υπαλλήλων από την εργοδοσία, ώστε να μη χρειάζεται να διαλέξουν ανάμεσα στην καριέρα τους ή τη δημιουργία οικογένειας. Η υιοθέτηση αυτή της πρακτικής αντανακλά την πεποίθηση ότι η στήριξη των ανθρώπων απέναντι στις πραγματικές προκλήσεις της ζωής οδηγεί σε ένα πιο υγιές και ενδυναμωμένο εργατικό δυναμικό. Στοχεύει να μειώσει τον επανειλημμένο φόβο απώλειας εργασίας όσων επιθυμούν να διαμορφώσουν οικογένεια.

Στον αντίποδα, η βουλευτής Άλις Μακντόναλντ επισημαίνει ότι η πρακτική αυτή κάνει την εξωσωματική γονιμοποίηση να μοιάζει περισσότερο με επιλογή τρόπου ζωής παρά με ιατρική θεραπεία, καθώς δεν υπάρχει νομική υποχρέωση για τους εργοδότες να παρέχουν άδεια στο προσωπικό ώστε να προσέρχεται στα απαραίτητα ιατρικά ραντεβού;

Αρετή Αθανασοπούλου, Ασκούμενη στην ΕΕΒΤ

Πηγή: progress.org.uk

Στέρηση νομικής πατρότητας από τρανς άτομο στο Ηνωμένο Βασίλειο

Πρόσφατη απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου έκρινε ότι ένας trans πατέρας δεν αναγνωρίζεται ως νόμιμος γονέας του παιδιού του, ακριβώς επειδή κατέχει Πιστοποιητικό Αναγνώρισης Φύλου (GRC). Το παιδί γεννήθηκε από τη σύζυγό του μέσω σπερματέγχυσης από δότη κατά τη διάρκεια του γάμου τους. Υπό κανονικές συνθήκες, βάσει νόμου, ο σύζυγος θεωρείται αυτόματα ο έτερος νόμιμος γονέας.

Ωστόσο, το δικαστήριο κατέληξε σε ένα νομικό παράδοξο. Ο πατέρας αποκλείστηκε από τον τίτλο του «νόμιμου πατέρα», διότι η νομοθεσία περί αναγνώρισης φύλου ορίζει ότι το GRC δεν επηρεάζει το καθεστώς γονεϊκότητας. Ταυτόχρονα, δεν μπορούσε να αναγνωρισθεί ούτε ως «θηλυκός» νόμιμος γονέας, καθώς, λόγω του GRC, θεωρείται νομικά άνδρας στον γάμο του.

Η υπόθεση θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική γιατί ανατρέπει προηγούμενη πρακτική δεκαετιών, όπου τα δικαστήρια προσπαθούσαν να ερμηνεύουν τη νομοθεσία με τρόπο που να διασφαλίζει ότι τα παιδιά έχουν σαφή και σταθερή νομική γονεϊκότητα. Τώρα όμως, η ύπαρξη GRC φαίνεται να δημιουργεί νομικό κενό για τρανς γονείς.

Στην πράξη, η απόφαση αυτή έχει σοβαρές συνέπειες, καθώς επηρεάζει την ασφάλεια δικαίου για οικογένειες και δημιουργεί σημαντική αβεβαιότητα για τις κλινικές υποβοηθούμενης αναπαραγωγής ως προς τον καθορισμό της νομικής γονεϊκότητας. Ενδέχεται, επίσης, να οδηγήσει τρανς γονείς στην ανάγκη προσφυγής σε διαδικασίες υιοθεσίας προκειμένου να κατοχυρώσουν νομικά τη σχέση τους με το παιδί τους. Τα ζητήματα που ανακύπτουν από αυτήν την (εφέσιμη) απόφαση φαίνεται ότι μπορεί να απαιτήσουν νομοθετική παρέμβαση, καθώς αναδεικνύεται πιθανή σύγκρουση μεταξύ του Gender Recognition Act και της νομοθεσίας για την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, οι οποίες έχουν ως κοινό στόχο τη διασφάλιση της νομικής σταθερότητας και προστασίας των οικογενειών και των παιδιών.

Ιωάννης Σηφάκης, ασκούμενος στην ΕΕΒΤ

Πηγή: progress.org.uk

Γυναίκες στην Αγγλία εξακολουθούν να συλλαμβάνονται για παράνομες αμβλώσεις

Γυναίκες στην Αγγλία εξακολουθούν να συλλαμβάνονται και να υφίστανται αστυνομικές έρευνες για ύποπτες αμβλώσεις, παρά το γεγονός ότι το Κοινοβούλιο ψήφισε τον περασμένο Ιούνιο νόμο με τον οποίο οι γυναίκες που διενεργούν τερματισμό κύησης εκτός του νομικού πλαισίου δεν θα μπορούν να διωχθούν στην Αγγλία και την Ουαλία. Ωστόσο, ο νόμος δεν έχει ακόμη τεθεί σε ισχύ.

Η αστυνομία του Νοτιογχαμσάιρ και η Μητροπολιτική αστυνομία επιβεβαίωσαν ότι είχαν συλλάβει γυναίκες για παράνομες αμβλώσεις από τον περασμένο Ιούνιο μέχρι τον Ιανουάριο. Η δυσμενής μεταχείριση των γυναικών περιλαμβάνει στοχοποίηση, διασυρμό, ασφυκτικό έλεγχο και φυλάκιση αμέσως μετά από άμβλωση, αποβολή, θνησιγένεια ή πρόωρο τοκετό. Υπόκεινται σε μεταχείριση με έντονα τραυματικό

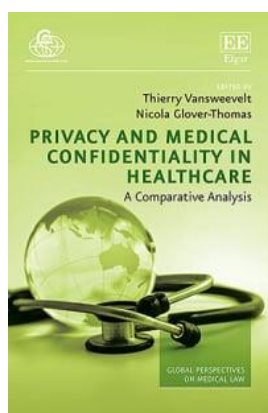
αποτύπωμα, όπως κατ' οίκον έρευνες, οι οποίες σπάνια οδηγούν σε απαγγελίες κατηγοριών και ακόμη σπανιότερα σε διώξεις. Η Βουλή των Λόρδων συζητά τροποποιήσεις στον νόμο περί αμβλώσεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται ο τερματισμός της δίωξης των γυναικών και η απονομή χάριτος σε οσες έχουν καταδικαστεί στο παρελθόν.

Αρετή Αθανασοπούλου, Ασκούμενη στην ΕΕΒΤ

Πηγή: [theguardian.com](https://www.theguardian.com)

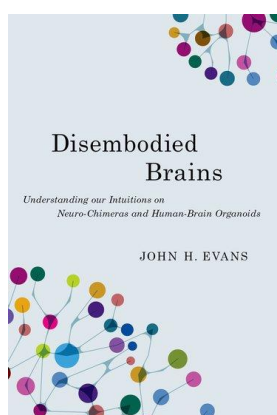
Διεθνείς Εκδόσεις

Thierry Vanswevelt and Nicola Glover-Thomas (eds.), *Privacy and Medical Confidentiality in Healthcare: A Comparative Analysis*, Edward Elgar Publishing, 2023 ([σύνδεσμος](#))

Το βιβλίο προσφέρει μια διεθνή, συγκριτική ανάλυση του καθήκοντος της ιατρικής εχεμύθειας και του δικαιώματος του ασθενούς στην ιδιωτικότητα. Μέσα από τη συνεισφορά διακεκριμένων ακαδημαϊκών, εξετάζονται οι σύγχρονες απειλές και προκλήσεις, όπως η κυβερνοασφάλεια, η αυτονομία του ασθενούς και η αυξημένη εξάρτηση από την τηλεϊατρική μετά την πανδημία Covid-19. Το έργο συνδυάζει ζητήματα απορρήτου και προστασίας δεδομένων, αναλύοντας θεωρητικά επιχειρήματα και μελέτες περιπτώσεων από διάφορες περιοχές του κόσμου (Ευρώπη, ΗΠΑ, Αφρική, Ασία, Καναδά). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις εξαιρέσεις της εχεμύθειας, σε ειδικές περιπτώσεις όπως η γενετική, καθώς και στην ευθύνη σε περιπτώσεις ιατρικής αμέλειας.

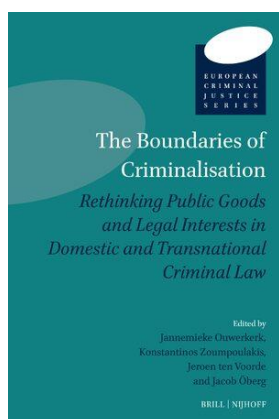
John H. Evans, *Disembodied Brains: Understanding our Intuitions on Neuro-Chimaeras and Human Brain Organoids*, Oxford University Press, 2024 ([σύνδεσμος](#))

Ιστορικά, στους διάφορους πολιτισμούς, η ύπαρξη ανθρωπόμορφων ζώων έχει ασκήσει εξαιρετική γοητεία. Σήμερα, αναπτύσσονται υβρίδια μεταξύ ανθρώπου και ζώου, οι νευρο-χίμαιρες, δηλαδή ζώα με ενσωματωμένο ένα τμήμα ανθρώπινου εγκεφάλου. Αντίστοιχη γοητεία έχει προξενήσει ιστορικά και η έννοια του «εγκεφάλου σε δοχείο» (brain in the vat). Σήμερα αναπτύσσονται οργανοειδή ανθρώπινου εγκεφάλου, μικρά τμήματα ανθρώπινου εγκεφάλου που έχουν μεγαλώσει από κύτταρα του ανθρώπινου σώματος σε τρυβλίο. Οι συνήθεις αντιδράσεις απέναντι σε τέτοιες εξελίξεις είναι σοκ ή αηδία: οι αντιδράσεις αυτές αποτελούν αντικείμενο εξέτασης του βιβλίου. Ο κόσμος πιστεύει στη θεμελιώδη διάκριση μεταξύ ανθρώπων και ζώων. Οι νευρο-χίμαιρες παραβιάζουν τη διάκριση αυτή, προκαλώντας σύγχυση. Ομοίως, ο κόσμος τείνει να πιστεύει ότι τα ασώματα ανθρώπινα τμήματα δεν είναι πλήρως αποκομμένα από τον άνθρωπο από τον οποίο αφαιρέθηκαν και, επομένως, ένα οργανοειδές

εγκεφάλου διατηρεί την ουσία της αρχικής ανθρώπινης πηγής του. Αυτό είναι και το σημείο που γεννά την προβληματική και εγείρει μεγάλη συζήτηση. Το βιβλίο εξετάζει επίσης τις γενικότερες στάσεις απέναντι στη βιοτεχνολογία που επηρεάζουν τις απόψεις του κοινού για τις νευρο-χίμαιρες και τα οργανοειδή. Καταλήγει με μια συζήτηση σχετικά με τον τρόπο χάραξης μιας δημόσιας πολιτικής που θα επιτρέπει την ανάπτυξη αυτών των τεχνολογιών για ιατρική έρευνα θέτοντας, όμως, όρια ώστε να αποτρέπεται η πραγμάτωση της δυστοπικής εικόνας του κόσμου για το απόλυτα ανθρώπινο ζώο ή το οργανοειδές που θεωρείται ουσιαστικά μέρος ενός ανθρώπου.

Jannemieke Ouwerkerk, Konstantinos Zoumpoulakis, Jeroen ten Voorde, and Jacob Öberg (eds.), *The Boundaries of Criminalisation: Rethinking Public Goods and Legal Interests in Domestic and Transnational Criminal Law*, Brill, 2026 ([σύνδεσμος](#))

Το βιβλίο επιχειρεί να επαναπροσδιορίσει τα θεμέλια και τα όρια της ποινικοποίησης, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Διερευνά αν υπάρχουν κοινά δημόσια αγαθά και έννομα συμφέροντα πέρα από τα εθνικά σύνορα που δικαιολογούν την προστασία μέσω του ποινικού δικαίου, ή αν αυτά διαμορφώνονται αποκλειστικά από τις εκάστοτε εθνικές αξίες. Μέσα από νομικές και θεωρητικές αναλύσεις, το βιβλίο εξετάζει πώς αυτές οι έννοιες δικαιολογούν, εξηγούν και περιορίζουν την ποινικοποίηση συμπεριφορών σε διάφορα νομικά συστήματα. Συνδυάζοντας την ακαδημαϊκή ανάλυση με πρακτικές προτάσεις, αποτελεί ένα απαραίτητο ανάγνωσμα για ακαδημαϊκούς, νομικούς και υπεύθυνους χάραξης πολιτικής γύρω από το μέλλον της ποινικής δικαιοσύνης στην Ευρώπη.

Συνέδρια / Εκδηλώσεις

- **Θερινό σχολείο “Digital Technology, AI and Healthcare”**, 5-10 Ιουλίου 2026, Νομική Σχολή ΑΠΘ (υβριδική παρακολούθηση) ([σύνδεσμος](#))
Το Εργαστήριο Μελέτης Ιατρικού Δικαίου & Βιοηθικής ΑΠΘ διοργανώνει το 11ο Διεθνές Θερινό Σχολείο Ιατρικού Δικαίου και Βιοηθικής με θέμα: “Digital Technology, AI and Healthcare”. Στο Θερινό Σχολείο, το οποίο θα διεξαχθεί στην αγγλική γλώσσα, θα διδάξουν μέλη ΔΕΠ και διδάκτορες-ισσες του ΑΠΘ και άλλων πανεπιστημιακών ιδρυμάτων της Ελλάδας και του εξωτερικού, καθώς και εξειδικευμένοι και εξειδικευμένες νομικοί και ιατροί. Την αφίσα του Σχολείου μπορείτε να τη δείτε [εδώ](#) και το πρόγραμμα με τους ομιλητές και τις ομιλήτριες [εδώ](#).
- **2026 Oxford Global Health & Bioethics International Conference**, 15-16 Ιουλίου 2026, Οξφόρδη, Ηνωμένο Βασίλειο (υβριδική παρακολούθηση) ([σύνδεσμος](#))
Το συνέδριο αυτό διοργανώνεται από το Oxford-Johns Hopkins Global Infectious Disease Ethics Collaborative (GLIDE), σε συνεργασία με το Global Health Bioethics Network και το University of Oxford Pandemic Sciences

Institute. Το συνέδριο αυτό συνδέει την παγκόσμια κοινότητα της υγειονομικής βιοηθικής και παρέχει μια πλατφόρμα για την παρουσίαση ερευνών, την ανταλλαγή ιδεών και την ανάπτυξη συνεργασιών. Φέτος η έμφαση θα δοθεί σε κρίσιμα ηθικά ζητήματα στην παγκόσμια πολιτική, έρευνα και πρακτική στα πεδία της υγείας που απαιτούν την πιο διαρκή και ουσιαστική προσοχή και ουσιαστική προσοχή από τους ερευνητές, τους χρηματοδότες και τους φορείς χάραξης πολιτικής.

- **30th World Congress for Medical Law**, 5-7 Αυγούστου 2026, Αμβέρσα, Βέλγιο ([σύνδεσμος](#))

Το συνέδριο αυτό διοργανώνεται από την Παγκόσμια Ένωση Ιατρικού Δικαίου (World Association for Medical Law, WAML) και φέτος θα έχει ως κεντρικό θέμα: “Expanding Boundaries of Health Law: Access, Innovation and Interdisciplinarity”. Πριν την επίσημη έναρξη, στις 4 Αυγούστου, θα πραγματοποιηθεί ειδική συνεδρία για νέους ερευνητές. Το συνέδριο αποτελεί πλατφόρμα συζήτησης και ανταλλαγής γνώσεων πάνω σε ζητήματα ιατρικού δικαίου και βιοηθικής.

- **38th ESPMH Conference: “The Dynamics of Medical Transformations: Society, Technology, Knowledge and Ethics”**, 25-28 Αυγούστου 2026, Ρότερνταμ, Ολλανδία ([σύνδεσμος](#))

Το συνέδριο αυτό συνδιοργανώνεται από το European Society for Philosophy of Medicine and Healthcare (ESPMH) και τα Erasmus School of Health Policy & Management, Erasmus University Medical Centre και Erasmus School of Philosophy, Rotterdam. Στόχος του είναι η κριτική διερεύνηση των τρόπων με τους οποίους οι τεχνολογικοί και κοινωνικοί μετασχηματισμοί μορφοποιούν το ηθικό και επιστημολογικό πεδίο της ιατρικής φροντίδας.

Βρείτε μας στο διαδίκτυο

Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνηθικής

Νεοφύτου Βάμβα 6, Τ.Κ. 10674, Αθήνα

Τηλ: + 30 210 88 47 700

Email: secretariat@bioethics.gr

© 2026 Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνηθικής

Μπορείτε να απεγγραφείτε από την λίστα παραληπτών [εδώ](#).

Για την Πολιτική Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και Απορρήτου πατήστε [εδώ](#).

Για να προωθήσετε αυτό το μήνυμα, μην χρησιμοποιήσετε το κουμπί προώθησης της εφαρμογής email σας, γιατί αυτό το μήνυμα δημιουργήθηκε ειδικά για εσάς. Αντίθετα, χρησιμοποιήστε τη [σελίδα προώθησης](#) στο σύστημα ενημερωτικών δελτίων μας. Για να αλλάξετε τα στοιχεία σας και να επιλέξετε σε ποιες λίστες θα εγγραφείτε, επισκεφτείτε την προσωπική σας [σελίδα προτιμήσεων](#).